

Folketirkens Grund i alle dens Hovedsætninger. Det er jeg overbevist om efter mit Kjendstab til dem. Det er derfor, jeg tillader mig at sige ved denne Leilighed, at jeg tror, at denne Sag, som den ærede Minister efter sine Udtalelser har villet fremme, ligger Stade derved, idet disse Folk ere komne ind paa en Veie, en Slags Frimenighedsstade, som de nødig vilde ind paa. Det kan jeg forsikre er Tilfældet. Flere Ting skal jeg ikke komme ind paa, idet jeg i det Væsentlige kan slutte mig til de Udtalelser, der faldt fra det ærede Medlem for Odense Amts 7de Valgkreds (S. Holm). Dette vil, som ogsaa han sagde, virke skadelig paa Udviklingen her i Landet netop i den Retning, han omtalte. Den ærede Minister og Kirkebestyrelsen vilde komme til at gøre Stade paa den Sag, de have villet fremme, i Modsetning til, om de havde ladet dette gaa ganske i Ro og f. Ex. undersøgt, hvad Pastor Brücker havde ment med sine Udtalelser. I saa Tilfælde er jeg vis paa, at de ikke havde fundet Grund til at gjøre et saa stort Numer ud deraf, som der er sket.

S. Holm: Det er kun en kort Bemærkning, jeg har begjæret Ordet for. Det ærede Medlem for Thisted Amts 2den Valgkreds (Sagd) mente, at det vilde have hjulpet os ud over saadanne vanskelige Tilfælde, naar vi havde faaet en Kirkeforsatning sat igjennem. Jeg vil sige, at skulde der være Noget, som kunde gjøre os yderligere betænkkelige ved en Kirkeforsatning, er det netop den Slags Sager som denne. Naar man har set, hvorledes man, naar der kommer en Organisation tilveie, begynder at dømme om Bærespørgsmaal, hvad man nok lader være, naar der ingen Organisation er, siger jeg, at man skal være sig imod at faae en Forsamling til at afgjøre, hvorledes Folk skal tale og tænke. Men det var den høitærede Ministers Udtalelse, der fik mig til at begjære Ordet for en kort Bemærkning. Den høitærede Minister indrømmede, at det maatte var tvivlsomt, om det var rigtigt, at man ikke havde hørt Pastor Brücker. For mig staar det som aldeles utvivlsomt, at det var galt. Der er et gammelt Ord, der siger: at man i enhver Sag skal høre begge Parter, og i denne Sag ere Bisp og Provst og Bisperne optraadt som den ene Part imod Pastor Brücker, uden at lade ham vide, at de optraadte som hans Modstandere. Det forekommer mig, at det maatte være den høitærede Ministers Opgave at høre begge Parter, inden han bestemte sig for Dommen; thi Bisperne ere uansvarlige, men Ministeren har Ansvaret. Den høitærede Kirkeminister

har Ansvaret, og det er altsaa ham, som her i denne Sag burde have hørt begge Parter. Jeg vilde ønske, at hvis et lignende Tilfælde skulde indtræffe, det saa i alt Fald maatte ske, at begge Parter bleve hørt, inden Dommen blev fældet.

Buff: Det er ogsaa kun en kort Bemærkning, jeg vil tillade mig at gjøre. Det vil maaske findes underligt, men jeg hører til de Konervative i de kirkelige Spørgsmaal og mener, at man maa betænke sig meget paa i de kirkelige Spørgsmaal at indføre noget Nyt, thi hvad der har Aldershævd der, har for mig stor Betydning. Men jeg maa rigtignok sige, at i dette Tilfælde er der kommet et Gterspil, som vil kunne faae Indflydelse paa mit konservative Standpunkt, forsaavidt nemlig den Præst, som jeg har sluttet mig til, er kommen ind i dette Gterspil. Det vil være bekendt, at den Mand, som var en af Hovedmændene ved Indvielsen af denne Kirke, var Valgmenighedspræst Teilman, og til denne Mand har jeg sluttet mig. Naar kirkelige Sager have været til Forhandling mellem ham og mig, have vi været fuldt enige om, at man ikke skulde være altsor raff til at komme i Kollision med de kirkelige Myndigheder og træde ud af Folketirken, naar man da for sin Samvittighed kunde blive derinde. Forholdet i denne Sag med Pastor Brücker er jo det, at han ikke er blevet hørt. Det pleier nu heller ikke at være den ærede Kultusministers Skik. Vi vide, at, da det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Bjørnbal) fik sin Høistole udelukket, og han selv blev anlagt, blev han aldrig spurgt, om han nogensinde havde udtalt sig paa Mødet paa den Maade, som det var angivet, han blev blot saa at sige materielt slaaet ned. Det er en ganske mærkelig Maade, den ærede Kultusminister handler paa, at han ikke hører en Mand, men straffer ham alligevel. Men nu er der kommet det til, at der i Anledning af denne Indvielse af Valgmenighedskirken er kommet til Ubvendelse en ikke alene for-gjemt Bestemmelse, men en, som vi vide, aldrig er blevet overholdt, nemlig den, at Præster ikke maa forlade deres Stift uden at spørge Biskoppen derom. Den Præst, som jeg sluttet mig til, har i Anledning af sin Traværelse ikke alene faaet en Næse, men det er overhovedet blevet misbilliget, at han var til Stede ved denne Leilighed. Jeg vil i den Anledning sige, at hvis denne Præst vil sammentalbe sin Menighed og sige: „Jeg vil ikke tage imod en saadan Tilrettevisning“, saa vil jeg, hvor konservativ jeg end er, føle mig forpligtet til at sige: Jeg vil heller ikke